

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομῆται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἀπασι τοῖς κ. κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς κούτῳ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτικὸς αὐτῶν

Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν επιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Νέα Γυναῖκα εἰς τὸ θέατρον. — Κρίσεις ἐπὶ τοῦ ἔργου διακεκριμένων τεχνοκρῆτων: Ὁ κ. Γ. Ξενόπουλος εἰς τὸ «Νέον Ἄστου». Ὁ κ. Γ. Τσοκόπουλος εἰς τὴν «Ἐστία». Ὁ κ. Ρον Πιράνι εἰς τοὺς «Καιρούς». — Ἡ Δ' πράξις τοῦ δράματος τῆς κ. Παρρέν «Ἡ Νέα Γυναῖκα».

Ἡ ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Εἰς τὸ Θέατρον.

Λοιπὸν ἡ Νέα Γυναῖκα ἀνεβιβάσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὴν παρελθούσαν Δευτέραν, ἐπαίχθη, ἐπιδοκιμάσθη καὶ ἐχειροκροτήθη μὲ ἐνθουσιασμόν.

Τὸ θέατρον ἦτο πλημμυρισμένον ἀπὸ ὅ,τι ἐκλεκτὸν ἔχει ἡ Ἀθηναϊκὴ κοινωμία νὰ ἐπιδείξῃ εἰς ἄνδρας καὶ εἰς γυναῖκας καὶ τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας ἐποχῆς. Οὐδέποτε Ἑλληνικὸν ὑπάθριον θέατρον συνεκέντρωσε τόσον ὠραῖον καὶ τόσον πολὺν κόσμον, καὶ σπανίως κοινὸν ἑλληνικοῦ θεάτρου ἔδειξε τόσον ἐνδιαφέρον καὶ παρηκολούθησε μὲ τόσην προσοχὴν τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου, ὅσον αὐτό.

Ἡ Νέα Γυναῖκα ἐνεφανίσθη μετὰ τὴν παλαιάν, ἡ ὁποία προηγήθη εἰς τὴν πρώτην πράξιν. Ἡ ἀντίθεσις δὲ ἦτο τοιαύτη καὶ ἡ ὑπεροχὴ τῆς νέας ἐπὶ τῆς παλαιᾶς τόσον μεγάλη, ὥστε ἐνῶ ἡ πρώτη πράξις ἐχειροκροτήθη, ὅπως συνήθως χειροκροτοῦνται τὰ διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανιζόμενα ἔργα, ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη καὶ ἡ τετάρτη ἐγέννησαν ἀληθῆ ἐνθουσιασμόν.

Ἡ τελευταία μάλιστα ἐχειροκροτεῖτο, ἐνῶ ὅλων τὰ μάτια ἦσαν γεμάτα δάκρυα καὶ ἐνῶ μία μεγάλη πνοὴ φρικιά-

σεως καὶ υπερτάτης συγκινήσεως ἐφαίνετο νὰ ἐπιπνέῃ εἰς ὅλο τὸ θέατρον.

Καὶ πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι κανεὶς φόνος καὶ κανεὶς τραγικὸς θάνατος δὲν ἔκλεισε τὴν ὑπόθεσιν. Ἀπλῶς ἓνας ψυχικὸς θάνατος, μία κατὰστροφή εὐτυχίας, τὴν ὁποίαν τὰ χεῖρῃ μίξ μητέρας παλαιᾶς παρεσκεύασαν, ἰδοὺ τί ἐπισφράγισε τὸ ἔργον καὶ ἰδοὺ τί ἔκλεισε μίαν ἐπιτυχίαν θεατρικὴν καὶ ἐδημιούργησε τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν βεβησιότητα ὅτι νέαι γυναῖκες καὶ εὐρίσκονται πολλαὶ εἰς τὴν κοινωμίαν μας καὶ θὰ ἐπικρατήσουν ἀκόμη περισσότεραι εἰς πολὺ προσεχὲς μέλλον.

Ἀπὸ τὴν ἐπαύριον ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ δράματος ἤρχισε καὶ ἀπὸ τὸν καθημερινὸν τύπον καὶ ἀπὸ τὸ παρευρεθὲν εἰς τὰς δύο παρὰστάσεις κοινόν. Συζήτησις εὐγενῆς καὶ ἀβρὰ πρὸς τῶν εὐγενῶν καὶ ἀβρῶν, καὶ κρίσεις θεατρικαὶ καὶ γυνῶμι ποικίλαι, περὶ τῶν ὁποίων θὰ ἀσχοληθῶμεν ἀργότερον.

Σήμερον περιοριζόμεθα νὰ ἀναγράψωμεν τὰς κρίσεις τῶν εἰδικῶν καὶ συστηματικῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν κριτικὴν τοῦ θεάτρου.

Τὸ ἔργον ἀναβιβάζεται διὰ τρίτην φορὰν ἀπόψε.

Ἡ ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

(Κρίσις τοῦ κ. Ξενοπούλου εἰς τὸ «Νέον Ἄστου»)

Ἡ Μαρίκ Μύρτου εἶνε νεκρὰ Ἀθηναία, ἡ ὁποία ἐξασκεῖ εὐδοκίμως καὶ ἐπικερδῶς τὸ ἐπάγγελμα τῆς ζωγράφου. Δὲν γνωρίζομεν ἀκριβῶς τὰς ἰδέας ποῦ ἔχει περὶ τῆς τέχνης τῆς, γνωρίζομεν ὅμως τὰς ἰδέας ποῦ ἔχει περὶ τοῦ φύλου τῆς. Θέλει τὴν γυναῖκα ἐλευθερωμένην ἀπὸ τὴν τυραννίαν

τοῦ ἀνδρός, καὶ τὴν οἰκογένειαν βαπτισμένην ἐπὶ ἀρχῶν ἀμοιβαίως ἀγάπης, ἀμοιβαίου σεβασμοῦ καὶ ἀμοιβαίως ἐργασίας. Πρὸ πάντων τὸ τελευταῖον, διότι ἡ ἐργασία ἐξασφαλίζει τὴν οἰκονομικὴν ἀνεξαρτησίαν, ἡ ὁποία ἀγεί πρὸς κάθε ἄλλην. Καὶ ὡς εἶπομεν, ἡ Χειραφετημένη, ἡ Νέα Γυναίκα, θέλει τὴν ἀνεξαρτησίαν της. Ἰσότης δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων μεταξὺ τῶν δύο φύλων, καὶ διὰ τῆς ἰσότητος αὐτῆς νέα οἰκογένεια, νέα κοινωνία, τελειότερα, ὠραιοτέρα.

Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐργαζομένη ἡ Μαρία Μύρτου γνωρίζεται μ' ἕνα εὐμορφον νέον τῆς ψευδοκρατοκρατίας τοῦ Σταυροδρομοῦ, τὸν Κώσταν Μεμιδώφ. Ἡ οἰκογένειά του εἶνε ὁ τύπος τῆς παλαιᾶς οἰκογενείας, με ὅλα της τὰ ψεύδη καὶ με ὅλας της τὰς προλήψεις. Ἡ μητέρα του εἶνε ἡ σκλάβα τοῦ πατέρα του, καὶ τὰ παιδιὰ ἀνατρέφονται μέσα εἰς τὸ σκότος αὐτῆς τῆς δουλείας. Ὁ Κώστας ὅμως, ὡς ἄνδρας, τὰλλα παιδιὰ εἶνε κορίτσια, δεικνύει ζωηρὰς τάσεις ἀποσκιρτήσεως, καὶ ἐνῶ ἡ οἰκογένειά του ἐπιμένει νὰ τὸν νυμφεύσῃ με μίαν Ρωσίδα πριγκίπισσαν, τῆς ὁποίας ἡ προίκα θὰ τοὺς ἔσωζεν, ἐκεῖνος δὲν διστάζει νὰ στεφανωθῇ κρυφὰ τὴν Μαρίαν Μύρτου, ποὺ πρὸς στιγμὴν ἐνόμισεν ὅτι τὴν ἀγαπᾷ ἀληθινά.

* *

Ἄλλ' οὕτε ὁ Κώστας εἶνε ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἀγαποῦν ἀληθινὰ, οὕτε ἴσως ἡ Μαρία Μύρτου ἀπὸ ἐκείνας ποὺ ἀγαπῶνται. Διότι παρὰ τὸ τάλαντον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν της, μοῦ φαίνεται ὅτι ἔχει μίαν ὑπερρφάνειαν ἀποκρουστικὴν καὶ κατὰ βάθος ψυχρότητα καὶ ἀσυμβίβαστον ἐγωισμόν. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι εὐθὺς μετὰ τὸν γάμον τοῦ ὁ Κώστας παύει νὰ τὴν ἀγαπᾷ. Τὴν ἐκτιμᾷ, τὴν σέβεται, τὴν θαυμάζει, ἀλλ' αὐτὰ ὅλα κάμνουν τὴν ἀγάπην τοῦ καθήκοντος, ἡ ὁποία καμμίαν σχέσιν δὲν ἔχει με τὴν ἀληθινήν. . . Καὶ διὰ τοῦτο, εἰς πρώτην εὐκαιρίαν πίπτει πάλιν εἰς τὰς ἀγκάλας μιᾶς παλαιᾶς του ἐρωμένης, ἡ ὁποία εἶνε συνήθως γυναίκα χωρὶς προτέρημα καὶ χωρὶς ἀξίαν, ἀλλ' εἶνε ἡ Γυναίκα, τὸ θῆλυ ποῦ τὸν γοητεύει καὶ τὸν τραβᾷ. Καὶ αὐτῆ, πρὸς δυστυχίαν τῆς Μαρίας Μύρτου καὶ κάθε χειραφετημένης, εἶνε ἡ μεγάλη διαφορά. . .

Ἡ σύζυγός του τὸν συλλαμβάνει εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀντιζήλου σχεδὸν ἐπ' αὐτοφώρῳ. Καὶ τὸν ἐγκαταλείπει ἀμέσως καὶ ἀδιστακτικῶς διότι εἶνε ὑπερήφανος καὶ διότι βλέπει, ἴσως ὀλίγον ἀργά, ὅτι ὁ Κώστας δὲν εἶνε ὁ ἄνδρας, με τὸν ὁποῖον θὰ ἠμποροῦσε νὰ ζήσει.

* *

Καὶ φεύγει εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Ἐκεῖ ἀρχίζει δι' αὐτὴν νέα δρᾶσις, νέα ζωὴ. Ἀριερώνηται ὀλόκληρος εἰς τὴν τέχνην της καὶ εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ υἱοῦ της. Ὁ σκοπὸς της εἶνε νὰ κάμῃ ἄνθρωπον αὐτὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Κώστα Μεμιδώφ, ὁ ὁποῖος φυσικῶς ὁμοιάζει τὸσον τοῦ πατέρα του, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τοῦ ὁμοιάτῃ. Καὶ τὸ κατορθώνει. Ἡ ἀφοσίωσίς της καὶ ἡ ἀμερικανικὴ ἀνατροφή θαυματουργοῦν. Μετὰ εἴκοσιν ἔτη ἐπαναδύομεν τὴν Μαρίαν Μύρτου εἰς τὰς Ἀ-

θήνας με τὸν υἱὸν της, ὁ ὁποῖος ἦλθε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας. Εἶνε ἕνας ὠραῖος ἀθλητὴς, ὁ ὁποῖος ἐπανειλημμένως ἀναδεικνύεται ὀλυμπιονίκης. Καὶ εἶνε ἀκόμη πλούσιος, διότι ἡ μητέρα του με τὴν ἐργασίαν της τοῦ ἔκαμε περιουσίαν, καὶ εἶνε ἀκόμη μνηστευμένος με μίαν Ἀμερικανίδα ἐκτομυριοῦχον, ἀλλὰ πρὸ πάντων εἶνε νέος ἄνθρωπος με χαρκατῆρα, με ἀρχὰς, με ἰδέας, με ὑγίαν ἀντίληψιν, με ὅλα τὰ φυσικὰ καὶ ἠθικὰ ἐφόδια διὰ νὰ ζήσει καὶ νὰ προκόψῃ.

Εἰς τὸ διάστημα τῶν εἴκοσιν ἐτῶν, ὁ Κώστας Μεμιδώφ ἐξηκολούθησε καὶ αὐτὸς τὴν ζωὴν του. Καί, ἦτο ἡ ζωὴ του ἕνας κατήφορος, ὅπου εἰς τὸ τέλος ἐσταμάτησε κατεστραμμένος, ἀτιμασμένος, ἐλεεινός. Ἡ θῆξ τοῦ υἱοῦ του εἰς τὸ Στάδιον ἦτο δι' αὐτὸν ὡς μία ἀφύπνισις. Καὶ μετανοημένος, συντετριμμένος, ἔρχεται πρὸς τὴν Μαρίαν νὰ τῆς ζητήσῃ τὴν συγγνώμην της, τὴν ἐπιεικειάν της, τὴν λήθην τοῦ παρελθόντος, τὴν εὐτυχίαν του, τὸ παιδί του. . . Ἄλλ' εἶνε ἀργά. Ὁ νέος Μεμιδώφ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γνωρίσῃ τὸν πατέρα του, χωρὶς νὰ μάθῃ ποῖος ὑπῆρξε. . . Καὶ τὴν λύπην αὐτὴν ἡ μητέρα δὲν ἐννοεῖ νὰ τοῦ τὴν δώσῃ κατ' οὐδένα τρόπον. Ὁ Κώστας, μίαν στιγμὴν, ὡς ξένος θαυμαστής, ἐναγκαλιζέται τὸν υἱὸν του καὶ φεύγει.

— Ποῖος εἶνε αὐτὸς ποῦ μ' ἐφίλησε με τὴν συγγίνην; ἐρωτᾷ τὴν μητέρα του ἐκπληκτος ὁ νέος Ὀλυμπιονίκης.

— Εἶνε ἕνας δυστυχὴς ἄνθρωπος, ἀπαντᾷ ἐκείνη, ποὺ εἶχε ἕνα παιδί σὰν καὶ σὲν καὶ τὸ ἔχασε! . .

* *

Ἐδῶ τελειώνει τὸ δρᾶμα τῆς κ. Παρρέν. Εἶνε ἐξηγούμενον ἀπὸ τὰ «Βιβλία τῆς Αὐγῆς» κυρίως ἀπὸ τὴν «Χειραφετημένην» καὶ ἐν μέρει ἀπὸ τὴν «Μάγισσαν». Τὰ ἴδια πρόσωπα, ἡ ἴδια σχεδὸν ὑπόθεσις καὶ ἡ ἴδια θεοί. Εἶχα δικιβάσει ἄλλοτε τὸ μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον μοῦ ἔκαμην ἐντύπων, προπάντων διὰ τὴν ἔξοχον ἐκείνην ἠθογραφίαν τῆς οἰκογενείας Μεμιδώφ ὁ γέρον Μεμιδώφ π. χ. εἶνε τύπος ἀληθινοῦ φιλολογικοῦ ἔργου, — καὶ δι' αὐτὸ ἴσως ἡ ἐντύπωσίς μου εἰς τὸ δρᾶμα δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶνε ἐλευθέρως ἀνεπηρέαστος, ξεκαθαρσμένη. Ποιὸς ξέρει; πιθανὸν νὰ μοῦ ἤρρεσε τὸ δρᾶμα, ἐπειδὴ μοῦ εἶχεν ἀρᾶσει τὸ μυθιστόρημα, ἐπειδὴ ἔβλεπα γνῶριμα πρόσωπα ἐπάνω εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ἐπειδὴ μοῦ ἐνθούμιζον περιγραφὰς, σκηνὰς καὶ ἐπεισόδια ὠραία πολὺ ὑποπεύομαι, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἔχω καμμίαν βεβαιότητα, ὅτι εἰς τὸ δρᾶμα ἔχλασε τὸ μυθιστόρημα, ὅπως συμβαίνει σχεδὸν κάθε φορὰν ποῦ ἀπὸ ἕνα μυθιστόρημα βγαίνει ἕνα δρᾶμα. Ἐστρεβλώθη διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς σκηνῆς ἡ ὑπόθεσις, παρελείφθησαν τόσα σημαντικὰ, καὶ ἴσως ἴσως καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἰδέα ὑπέστη κάποιαν ἐλάττωσιν. Διότι εἶδα, ὅτι ἐνῶ εἰς τὸ μυθιστόρημα φαίνεται καθαρὰ ποῖα εἶνε καὶ τί ζητεῖ ἡ Μαρία Μύρτου, ἡ χειραφετημένη, πολλοὶ ἀπὸ τὸ δρᾶμα δὲν ἐκατάλαβαν καλὰ τὰς ἰδέας της καὶ τὴν παρεξήγησαν.

Ἐξ ἄλλου ὅμως εἶδα, ὅτι ἡ μεγάλη μᾶζα τῶν θεατῶν κεραικολούθησε τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἔργου με ζωηρότατον ἐνδιαφέρον καὶ μεγάλην συγκίνησιν. Εἰς δὲ τὴν τελευταίαν

πράξιν, ἡ ὁποία εἶνε δυνατὴ καὶ ἀποτελεῖ ἴσως μόνη της ἕνα ὠραῖον δρᾶματάκι, ἡ συγκίνησις ἐκορυφώθη καὶ ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς θεατὰς ἠμποροῦσαν νὰ κρατήσουν τὰ δάκρυα. Ἐνα δρᾶμα, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ θεατὴς κλαίει, δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴ εἶνε ἐπιτυχημένον. Ὅπωςδὴποτε, διὰ νὰ ἐκτιμῆσῃ κανεὶς τὸ ἔργον τῆς Κας Παρρέν καὶ φιλολογικῶς πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὸ μυθιστόρημα. Δικφορετικὰ κινδυνεύει νὰ τὸ ἀδικήσει.

* *

Ἡ «Νέα Γυναίκα» ἐπαίχθη ἀρετὰ καλὰ ἐν τῷ συνόλω. Ὁ κ. Ν. Παπαγεωργίου, ἀντικαταστήσας εὐγενῶς τὸν κ. Βονασέραν ἀσθενοῦντα, μᾶς ἐνθούμισε τὰς παλαιὰς ἡμέρας τῆς «Νέας Σκηνῆς» ἡ δὲ Δις Μαρία Κοτοπούλη ἔβλεπε μέσα εἰς τὸν ρόλον της κάτι ἀπὸ τὴν χειραφετημένην ψυχὴν της.

Ἡ Κας Παρρέν εἶχεν οὕτω μίαν θριαμβευτικὴν ἐπιτυχίαν. Καὶ πῶς ἠμποροῦσε νὰ μὴ τὴν ἔχη; Ἡ Γυναίκα αὐτὴ εἶνε γεννημένη διὰ νὰ νικᾷ.

Γρηγόριος Ξενόπουλος,

ΑΙ ΝΕΑΙ ΚΑΙ ΑΙ ΠΑΛΑΙΑΙ

(Κρίσις τοῦ κ. Γ. Τσοκοπούλου εἰς τὴν Ἑστίαν).

Ἡ κ. Παρρέν προχθὲς τὸ βράδυ μᾶς ἔδωκε τὸν τύπον τῆς νέας γυναικός. Ἡ νέα γυναίκα δὲν ὁμοιάζει με τὰς παλαιὰς εἰς τὰς τρεῖς πράξεις τοῦ δρᾶματος τῆς κ. Παρρέν. Ἡ παλαιὰ γυναίκα εἶνε ἡ μητέρα, ἡ ὁποία προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν γάμον τοῦ υἱοῦ της με μίαν πλούσιαν ὑποπτον διὰ νὰ προικίσῃ ἀπὸ τὴν προίκα της τὰ γεροντοκόριτά της. Ἡ ἴδια ἡ μητέρα ἠνέχθη μέσα εἰς τὸ σπῆτι της τὴν ἐρωμένην τοῦ ἀνδρός της. Ἡ ἴδια ἡ μητέρα ἀγοράζειν τετάρτες πέντε λίρων καὶ λέγει εἰς τὸν ἄνδρα της ὅτι τὰς ἠγόρασε μίαν λίραν. Ψεύδεται λοιπὸν ἡ παλαιὰ γυναίκα. Καὶ εἰμεθα σύμφωνοι με τὴν συγγραφέα.

Ἀκόμη εἰμεθα σύμφωνοι εἰς τὸ ὅτι παλαιαὶ γυναῖκες εἶνε αἱ κόραι τῆς οἰκογενείας αὐτῆς, ἄδεια πλάσματα, κεφαλάκια κούφια, κταγινόμενα εἰς ἐκδρομὰς εἰς τὰ μαγαζιά, εἰς φλυαρίαν, εἰς κοκεταρίαν, εἰς ἀνοησίας, εἰς ὅλας τὰς ἀθλιότητας, αἱ ὁποῖαι κάμνουν τὴν γυναίκα μόνον «σκιδνος ἀπολαύσεως», ὅπως λέγει ἡ Ἀθηναία ζωγράφος. Ἀκόμη καὶ ἡ ὑπερήτρια, ἡ ὁποία φοβεῖται νὰ εἴπῃ ἐμπρὸς εἰς τὸ κύριον διὰ κάποιον λογαριασμὸν τῆς μοδίστρας, εἶνε καὶ αὐτὴ παλαιά.

* *

Ἀπέναντι ὅλων αὐτῶν τῶν παλαιῶν γυναικῶν ἡ ζωγράφος εἶνε νέα γυναίκα.

Ζῆ ἀπὸ τὴν ἐργασίαν της, καὶ λατρεύει τὸ ὠραῖον. Εἰς τὴν πενήτην της χαρίζει μίαν εἰκόνα τοῦ Παρθενῶνος καὶ μίαν προτομὴν τοῦ Ἑρμοῦ. Ἐκεῖνᾳ μόνη της διὰ τὸ ἔσωτερον τῆς Ἀνατολῆς, ὅπου ζωγραφίζει ἐξωκλήσια καὶ ὅταν τῆς χρειάζονται στεφάνια διὰ τὸν γάμον της, τὰ πλέκει μόνη της ἀπὸ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ.

Πρὸ πάντων δὲν ἀνέχεται τὸ ψεῦδος. Τὴν ζωὴν της θέλει γεμάτην ἀπὸ ἀλήθειαν, σπαρμένην ἀπὸ ἄνθη εἰλικρινείας.

Ὅταν ἀπὸ ἕνα πλαγιῶν δωματίον ἀνακαλύπτῃ ὅτι ὁ σύζυγός της παρεσύρθη ἀπὸ παλαιὸν πάθος καὶ ἐλησμόνησεν, ἔστω καὶ μίαν στιγμὴν, τοὺς ἄρκους ποῦ τῆς εἶχε δώσει, τὸν ἀφίνει καὶ μεταναστεύει εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Τίποτε δὲν εἶνε πλέον ἱκανὸν νὰ τὴν κρατήσῃ.

— Μοῦ κάνεις φρίκην! λέγει ἐπανειλημμένως εἰς τὴν ἀδύνατον, τὸν ἀνόητον καὶ ἄστονον σύζυγον.

* *

Ἐως ἐδῶ ἡ γυναικα αὐτὴ δὲν εἶνε πολὺ νέα. Ἡ κυρία Παρρέν μᾶς ἐζωγράφισεν ἕνα ὠραῖον τύπον γενναίας γυναικός, ἡ ὁποία ἐγεννήθη εἰλικρινῆς εἰς τὸν κόσμον, ἦλθεν εἰς σχέσιν με τὸ ὠραῖον, προσήρμοσε τὴν καλλιτεχνικὴν της ψυχὴν εἰς περιβάλλον ποῦ ἐξέλεξε ἡ ἴδια.

Ἄλλὰ πάρα κάτω εἶνε ἀκόμη ὀλιγώτερον νέα ἡ γυναίκα αὐτὴ. Ἐπῆρε τὸ παιδί της καὶ ἔφυγε. Καὶ ὅταν εὐρέθη εἰς τὸν κόσμον μητέρα ἑνὸς παιδιοῦ, ἐργάζεται διὰ νὰ τὸ κάμῃ μάλιστα ἐνδοξον ἄνδρα.

Γυναῖκες αὐτοῦ τοῦ εἶδους ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον ἀφ' ὅτου ὁ Δημιουργὸς ἐσοφίσθη νὰ διαίρεσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος εἰς ἄρρενα καὶ θήλεα. Αἱ γυναῖκες, τὰς ὁποίας ἔριψεν ἡ τύχη εἰς τὸ πλάϊ ἀνδρὸς ἀναξίου, ἡ ὑποφέρουν μαρτυρικῶς τὴν ζωὴν των, ἡ φεύγουν. Καὶ φεύγουσαι καὶ ἔχουσαι παιδιὰ ν' ἀναθρέψουν ἐργάζονται διὰ νὰ κερδίσουν τὸ ψωμί τῆς ἡμέρας. Πιθανὸν νὰ μὴ ζωγραφίζον ὅλα· ἀλλὰ ἡ ἐργασία εἶνε μίκα, εἴτε διεξάγεται με πινέλλα, εἴτε με βελόνην, εἴτε καὶ με τὴν σκάφην.

Ἐχω λοιπὸν τὴν ἀντίρρῃσιν τοῦ τίτλου εἰς τὸ ὠραῖον ἄλλως τε δρᾶμα τῆς κυρίας Παρρέν. Ἡ νέα γυναίκα της εἶνε παλαιά, παλαιότητα, αἰωνία. Ἰσως εἶνε κάπως σπανία ἀκόμη. Φρονῶ ὅτι σπανία θὰ εἶνε πάντοτε. Νέα ὅμως δὲν εἶνε. Ἀν' ἡ ἀπογραφή ποῦ θὰ γίνῃ τὸν Ὀκτώβριον, δὲν ἐγίνετο μόνον ἀριθμητικὴ ἀπογραφή, ἀλλ' ἦτο καὶ ψυχολογική, θὰ εὐρίσκαμεν εἰς τὰ δελτάρια γυναικῶν αὐτοῦ τοῦ εἶδους περισσοτέρως ἀφ' ὅτι φανταζόμεθα.

Γ. Τ.

Ἡ ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Κρίσις τοῦ Αὐστριακοῦ λογιῶ δημοσιογράφου Πιράνν εἰς τοὺς «Καιροὺς»

Ἡ «Νέα γυναίκα» εἶνε δρᾶμα με θέσιν. Ὅσοι ἀνέγνωσαν τὴν «Χειραφετημένην», τὸ μυθιστόρημα τῆς κ. Παρρέν δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀμφιβάλλουν περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς συγγραφῆς καὶ εἰς τὸ μυθιστόρημα καὶ εἰς τὸ δρᾶμα.

Πρόκειται περὶ τῆς γυναικός, ἡ ὁποία εἰς πᾶσαν τῆς ζωῆς της περίστασιν εἰξεύρει νὰ καθίσταται ἀνεξάρτητος. Εἰς τὸ ὠραῖον μυθιστόρημα τὸ θέμα τῆς συγγραφῆς προπαρκευάζεται, ἐξελισσεται καὶ στηρίζεται φυσικώτατα. Εἰς τὰς τρεῖς πρώτας πράξεις τοῦ δρᾶματος τὸ ἴδιον θέμα διαγράφεται μόλις. Μόνον εἰς τὴν τετάρτην πράξιν, ἐξ αὐτῶν τῶν γεγονότων, ὁ σκοπὸς τῆς συγγραφῆς διατυπώνεται σαφέστατα.

Μελέτη βαθεῖα καὶ εἰλικρινεῖς πεποιθήσεις ἐδίδαξαν εἰς τὴν κ. Παρρέν τὴν τέχνην νὰ ἀντιμετωπίζῃ τὴν ζωὴν. Γενομένου ποτὲ λόγου εἰς τὸ σαλόνι της περὶ κοινωνικοῦ γεγο-

νότος, ο γράφων τὴν ἤκουσε νὰ ἀναφωνῆ μὲ τόνον ποῦ δὲν ἀποδίδεται: «Σεῖς οἱ ἄνδρες προδίδετε ὅλοι τὰς γυναικί σας. Αὐτὸ εἶνε τὸ ἐπάγγελμά σας».

Τὸ μεταξὺ ἄρρενος καὶ θηλεος λοιπὸν κοινωνικὸν ζήτημα, τὸ ὁποῖον ὁ Δουμάς λύει μὲ τὸ «φόνευσέ την», ὁ Σαρδοῦ μὲ τὴν «συγγνώμην» καὶ ἡ κ. Παρρέν μὲ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ συζύγου καὶ τὴν ἀποφυγὴν τῆς ἐπιρροῆς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ υἱοῦ, πλέκεται εἰς τὸ δρᾶμα μὲ τὸ ἐπικρατοῦν ζήτημα τῆς συντηρητικῆς χειραφετήσεως, τὸ ὁποῖον ἡ συγγραφεὺς προβέβηκε: Δηλαδή μὲ τὴν ἐργασίαν, ἡ ὁποία χειραφετεῖ ἀπὸ τὴν ἐξάρτησιν τοῦ συζύγου, μὲ τὴν ἐργασίαν, ἡ ὁποία ἀντικαθιστᾷ τὸν ἔρωτα.

Ἐκ τῆς πλοκῆς αὐτῆς τῶν δύο θέσεων παρήχθη ἓν δρᾶμα τὸ ὁποῖον συγκινεῖ καὶ συναρπάζει. Καὶ εἰμπορεῖ νὰ ἀπαντήσῃ τις εἰς τοὺς τεχνοκράτας ἐκείνους, τοὺς τύσον κκκὼς διατεθειμένους κατὰ πάσης γυναικίαις προσπαθείας ὑπὲρ τῆς ἰδίαις ἀνεξαρτησίας, ὅτι ἡ κ. Παρρέν μὲ τὸ δρᾶμα τῆς ἔστησε παγίδα εἰς τὴν ἔμφυτον ἐπιθυμίαν τῶν τοῦ σατυρίζειν τὴν γυναῖκα.

Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἀσχολοῦνται μόνον διὰ τὸ ζήτημα τῆς γυναικίαις καὶ ὁμιλοῦν διὰ τὴν θέσιν τοῦ δράματος, ἡ κ. Παρρέν εἰσέρχεται ἀπὸ τὴν μεγάλην θύραν εἰς τὸ δυσκολώτατον καὶ νέον στάδιον δι' αὐτὴν, τοῦ δραματούργου. Εἰς τὸ ἔργον μᾶς εἰσάγει μὲ ἓνα πρόλογον ἀριστοτεχνικῶς συνδεδεμένον, εἰς τὸν ὁποῖον περιγράφεται μὲ δύναμιν μίαν κοινωνικὴν τάξιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ τὰς προλήψεις τῆς. Μᾶς ζωντανεύει μίαν ὀλόκληρον ἐποχὴν καὶ ἐξεγείρει τὸ ἐνδιαφέρον μὲ τὴν ἀντίθεσιν τῶν χαρακτῆρων, μὲ τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς κινήσεως, τὴν ὁποῖαν δὲν περιμένει τις καὶ εἰς τὴν ὁποῖαν ἐπιπνέει πνεῦμα λεπτότατον, καυστικόν, σπινθηροβολοῦν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ δράματος.

Βεβαίως ἀφίνει στάδιον κακολογίας ἀνοικτὸν ἢ ἐμφάνισιν τῆς μαγίσσης με τὰ περὶ τοῦ δωρηθέντος ὑπὸ τῆς πενθερᾶς ὀπακίου λίθου, ὡς συμβόλου συμφορᾶς, καὶ ἀντικειμένου εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πνεύματος καὶ τῶν σκέψεων τῆς χειραφετημένης γυναικός. Ἀλλὰ εἶνε οἱ τεχνοκράται καὶ ὄχι ἡ κ. Παρρέν, ἡ ὁποία συγχίζουσι καὶ πάλιν τὴν θέσιν τοῦ δράματος μὲ ἓν ἐπεισόδιον καὶ ἓνα τύπον, τὸν ὁποῖον ἡ ἀνάγκη τοῦ θεάτρου ἐπιβάλλει καὶ ἐπιτρέπει εἰς τὴν συγγραφέα. Ἦμπορεῖ νὰ λεχθῆ ἀκόμη, καὶ αὐτὸ λαμβάνω τὴν ἀδειαν νὰ εἰπῶ καὶ ἐγὼ, ὅτι ὁ σύζυγος αὐτὸς εἶνε ἓνας προδότης, ὁ ὁποῖος ἀρκετὰ ἀντέστη καὶ ἀρκετὰ ἐκράτησε τὸν ἑαυτόν του, λέγων, «ἐγὼ δὲν ὑπάρχω πλέον δι' ἐσέ». Ἐὰν ὅμως ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ Κώστας Μεριδώφ ἦτο σχεδὸν νεόνυμφος ἀκόμη καὶ ὅτι τὸσον γρήγορα ὁ ἔρωσ τοῦ πρὸς τὴν γυναῖκά του εἶχεν ἐξατμισθῆ, ἡ σύζυγος δὲν εἶχε νὰ ἐλπίζῃ ἢ σειρὰν προδοσιῶν διὰ τὸ μέλλον.

Ἡ κ. Παρρέν εἰσήλθεν εἰς τὸ δραματικὸν στάδιον ὡς παλαιστής, ὁ ὁποῖος ἀφίνει ὀπίσω του ἔγνη βαθύτατα νίκης. Διὰ νὰ ἀποδειχθῆ τοῦτο θὰ ἤρουν δύο μόνον σκηναὶ τοῦ δράματος τῆς: ἡ μεταξὺ μητρὸς καὶ υἱοῦ τῆς τετάρτης πράξεως, γεμάτη ἀπὸ μητρικὴν ποίησιν. Καὶ ὑπὲρ αὐτὴν ἢ τῆς β' πράξεως μὲ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς πενθερᾶς πρὸς τὴν νύμφην.

Ἡ δὲ Κοτοπούλη ἔπαιξε τὴν σκηνὴν αὐτὴν ὡς μεγάλη καλλιτέχνης. Μὲ ἀπλότητα ἀπέδειξεν ὅλην τὴν συγκίνησιν τῆς στιγμῆς, μὲ χάριν δὲ εἰς τὰς κινήσεις καὶ μὲ τεχνικὴν τάξιν τῆς φωνῆς ταρχῆν διερμήνευσε πιστὰ τὴν ἀντίθεσιν, τὴν δειλίαν, τὴν ἐλπίδα, τὴν βαθυτάτην συγκίνησιν, μὲ τὴν ὁποῖαν ἡ συγγραφεὺς ἀριστοτεχνικώτατα ἐχρωμάτισε τὴν δραματικὴν αὐτὴν συνάντησιν. Ἐγὼ δὲν εἰδεύω, ἐὰν τὸ δρᾶμα τοῦτο θὰ ὠθήσῃ τὴν κοινωνικὴν τύχην τῆς Νέας Γυναικίαις πρὸς τὰ ἔμπροσ. Ἀλλὰ τολμῶ νὰ ἰσχυρισθῶ ὅτι τὸ βῆμα τοῦτο πρὸς τὰ ἔμπροσ τὸ ἔκαμεν ἀσφαλῶς ἢ δραματικὴ φιλολογία τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

Θεοχάρης φον Πιράν

Ἡ ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

(Δράμα κ. Κ. Παρρέν εἰς 4 πράξεις)

ΠΡΑΞΙΣ Δ'.

Ἄθουσα ξενοδοχείου πλουσίως ἐπιπλωμένη καὶ στολισμένη μὲ ἄνθη, δάφνας καὶ κοτίνους.

Ἡ Μαρία Μύρτου μὲ λευκὰ μαλλιά, ὁ υἱὸς τῆς νέος δέκα ὀκτὼ ἐτῶν.

Ἡ κ. Μύρτου μὲ λευκὸν φόρεμα κάθεται εἰς τὸν σοφᾶ καὶ διαβάζει ἐφημερίδα, ἐνῶ ὁ υἱὸς τῆς γράφει.

ΜΑΡΙΑ. διαβάζει "Ἀκουσε Παῦλε (διαβάζει) Ἐκεῖνος ἰδίᾳ ποῦ ἐξέπληξεν ὅλον τὸ Στάδιον, ἐκεῖνος ποῦ ἔχει τὸ ρεκόρ καὶ ὅπου ἔρχεται πρῶτος εἰς τὴν σειρὰν τῶν Ὀλυμπιονικῶν, εἶναι τὴν φορὰν αὐτὴν ἑλλην, εἶναι ὁ νέος Μέρτη ὠραίος ὡς ἄγαλμα, ἐνθυμίζει τοὺς ἐφήβους τῆς ἀρχαιότητος, τῶν ὁποῖων τὸ κάλλος ἀπηθανάτιζεν ἢ σμίλητων μεγάλων γλυπτῶν

ΠΑΥΛΟΣ, (τὴν διακόπτει). "Ω! μητέρα! Τὶ ὑπερβολικοὶ οἱ Ἕλληνες δημοσιογράφοι.

ΜΑΡΙΑ (τὸν ἀγκαλιάζει). "Ο, τι κι' ἂν ποῦν, παιδί μου δὲν θὰ προσθέσουν τίποτε εἰς τὴν ὑπερφανειάν μου, εἰς τὴν δόξαν μου, ἐμένα, τῆς εὐτοχισμένης μάνας τοῦ ὠραίου Ὀλυμπιονίκου.

ΠΑΥΛΟΣ (τὴν σφίγγει εἰς τὴν ἀγκαλιά του). Ἡ δόξα δική σου, μανούλα μου, καὶ ἡ τιμὴ ἀποκλειστικῶς δική σου. Καὶ τὰ στεφάνια μου (πέρνει δύο στεφάνια δάφνης καὶ τὰ ρίπτει εἰς τὰ πόδια τῆς) δικὰ σου. Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἄνθη καὶ τὰ δῶρα τὰ καταθέτω, καλή μου μανούλα, εἰς τὸν βωμὸν τῆς τρυφερότητός σου, τῆς στοργῆς σου!

ΜΑΡΙΑ. Παιδί μου! Ἐκαμα τὸ καθήκον μου..

ΠΑΥΛΟΣ. Τὸ καθήκον σου. Ἀλλὰ ποιά μάρτυς καὶ ποιά ἡρώς ἔζησεν ὅπως ἔζησες ἐσύ, ἔκαμεν ὅ, τι ἔκαμες ἐσύ, γιὰ νὰ μὲ σώσης, κι' ἀπὸ παιδί καχεκτικὸ, ἄρρωστο, ἐκφυλο, σχεδὸν ραχικὸ, ἀπὸ μιὰ φύση κωθρὰ, κακὴ, νὰ γείνω ὅ, τι εἶμαι σήμερα; θυμᾶσαι, μητέρα μου, ὅταν μὲ πρωτοπῆγες εἰς τὴν ὀρθοπαιδικὴν γυμναστικὴν, τὶ σοῦπεν ὁ γυμναστής γκατρός; Κυρία μου, τὸ παιδί σας δὲ θὰ γείνη ποτὲ ἄνδρας ὠστούς,

ἄνδρας δυνατός, γιὰτὶ ἔχει μέσα εἰς τὸ αἷμά του σπέρματα ἀσθενικά, σπέρματα ἐκφύλου.

ΜΑΡΙΑ. Μὴ θυμᾶσαι, παιδί μου, τώρα περασμένα βάζαται.

ΠΑΥΛΟΣ. Τὰ θυμοῦμαι μόνο τόσο, ὅσο γιὰ νὰ σὲ θαυμάζω πειὸ πολὺ, μητέρα μου. (Σηκώνει τὰ χέρια του πρὸς τὰ ἔμπροσ) χέρια μὲ τέτοιους μῦς καὶ στῆθος μὲ τέτοιο θώρακα, σκοτώνουν ὅλα τὰ σπέρματα τοῦ ἐκφυλισμοῦ, ἀκόμη καὶ ἐκεῖνα ποῦ θὰ βρισκόνταν εἰς τὸ σοφὸ κεφάλι τοῦ δασκάλου μου.

κ. ΜΥΡΤΟΥ. Τὸν καυμένο, πῶς ἀγαποῦσε τὴν Ἑλλάδα. Θυμᾶσαι, τί ἔλεγε πάντα; Μὴ στέκης σκυφτός, μὴ κἀνης κήτους τοὺς μορφασμούς. Μὴ λησμονῆς ὅτι εἶσαι Ἕλληνας καὶ ἔχεις τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἦσαι ὠραίος.

ΠΑΥΛΟΣ. Καὶ ἤμουν τόσο ἄσχημος τότε. Σχεδὸν καμπούρης θυμᾶσαι;

ΜΑΡΙΑ. Ἐξέχασέ τα τώρα, παιδί μου, αὐτὰ. Εἰς τὴ ζωὴ μόνο τὰ ὠραία, τὰ εὐχάριστα πρέπει νὰ θυμούμεθα...

ΠΑΥΛΟΣ. Μὰ θὰ εἶχα μνήμην ἀχάριστη καὶ καρδιὰ σκληρὴ, ἂν ἔπαυα νὰ θυμοῦμαι. Τοὺς κόπους σου, μανούλα μου, τὴν θυσίαν ὅλην τῆς νεότητός σου, τὴν αὐταπάρνησιν μου... καὶ τῆς τόσας ἄλλες λύπες σου ποῦ δὲν μοῦ τῆς ἔλεγες καὶ ποῦ τῆς ἐμάντευα... Θυμᾶσαι στὸ σπιτάκι τῆς Division Street, ποῦ εἶχες ζωγραφισμένους ὅλους τοὺς τοίχους μὲ τὰ ἀγαπημένα μέρη τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Πόλης ποῦ μ' ἐμάθαινες μ' αὐτὰ κι' αὐτὴν κι' ἐκείνην τὴν πατρίδα μου νὰ ἀγαπῶ. Καὶ ποῦ μικρὸ παιδάκι, μοῦ ἔλεγες; τόσα ὠραία παραμύθια παρμένα ἀπὸ τὴν ἀληθινὴν μας ἱστορίαν καὶ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς πονεμένης σου ψυχῆς.

ΜΑΡΙΑ (Δακρύουσα). Θυμοῦμαι! Ναι! θυμοῦμαι! Ἀγαπημένο μου παιδί! καλὸ μου παιδί! Μεγάλη μου παρηγορία ἐσύ.

ΠΑΥΛΟΣ. Καὶ ἡ ζωὴ σου ὅλη, μιὰ ἀκούραστη, ἀτέλειωτη ζωὴ δουλειᾶς καὶ κόπων καὶ ἡρώισμοῦ. Κ' ἔπειτα, ὅταν ἡ δόξα ἦλθε κι' ὅταν τὸ ἔργον σου, ἡ Τσιγγάνα σου ἐβραβεύθηκε καὶ τὰ χρήματα ἦλθαν πολλὰ, παρὰ πολλὰ, καὶ ἡ τύχη σοῦ μειδίασεν ἀπὸ παντοῦ...

"Ω! μοῦ εἶπεν ὅλες τῆς θυσίας σου ἡ Καίτη! Μοῦ εἶπε ὁποῖαν εὐτυχίαν ἀρνήθηκες γιὰ νὰ μὲνῶ ἐγὼ ἢ μόνη ἢ ἀποκλειστικὴ ἀγάπη σου.

ΜΑΡΙΑ. Ἡ Καίτη! Ἀλλὰ τί ξέρει ἡ Καίτη;

ΠΑΥΛΟΣ. "Ο, τι ἔμαθεν ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς, ὅταν τοῦ εἶπεν ὅτι ἀγαπώμεθα. Καλὰ, παιδί μου. Εἶναι τυχερὸ νὰ γείνη μητέρα σου ἡ ἀξιόλογος κ. Μύρτου. Εἶναι δέκα χρόνια τώρα, ποῦ τῆς εἶχα προτείνει νὰ γίνῃ γυναῖκά μου καὶ μητέρα σου. Τότε δὲν ἦταν ἀκόμη πλουσία, καὶ ὅμως ἀρνήθηκε. Δὲν μπορῶ, μοῦ εἶπε, νὰ μοιράσω τὴν ἀγάπην ποῦ ἔχω στὸ παιδί μου μὲ ἄλλον. Τοῦ ἀνήκει ὅλη..."

ΜΑΡΙΑ. Ὁ καλὸς ὁ κ. Δέρβη! Ἡ μεγάλη αὐτὴ καρδιά. Ἐκεῖνο ποῦ δὲν εἶπεν, εἶναι ὅτι μοῦ ἐπρότεινε νὰ σὲ υἱοθετήσῃ καὶ νὰ μοιράσῃ τὰ ἑκατομμύριά του εἰς ἐσένα καὶ εἰς τὴν Καίτην.

[Ἀκούεται τὸ ἤλεκτρικὸν κουδούνι]

ΠΑΥΛΟΣ (εἰς τὸ τηλέφωνον μὲ τὰ ἀκουστικά εἰς τὰ

αὐτὰ) Ποιὸς (Ἀκούει) (ἔπειτα ἀπὸ λίγο) ὁ ρέπορτερ ποιὸς Ἐφημερίδος; (Ἀκούει) Μάλιστὰ! Ἄς ἔλθῃ. (φεύγει ἀπὸ τὸ τηλέφωνον μὲ ὕφος κᾶπως ἀπελπισμένον)

ΜΑΡΙΑ. Πάλι συνέντευξις! Καὶ ἐδέχθη βέβαια;

ΠΑΥΛΟΣ. Ναι, μητέρα μου. Γιὰτὶ ξέρω πῶς θὰ σὲ δυσχεροῦσα ἂν δὲν ἐδεχόμουν. Ἐχεις τέτοια ἀδυναμία μὲ ὅλο τὸν ἐδῶ κόσμον, ὥστε μοῦ φαίνεται, πῶς κάθε ἄρνησις καὶ στὸν τελευταῖον ἄνθρωπον τοῦ τόπου θὰ σοῦ προξενούσε μεγάλη λύπη.

ΜΑΡΙΑ. Ἐχεις δίκην, παιδί μου. Ἐδῶ καὶ ἡ πέτρας ἀκόμη μοῦ φαίνεται νᾶχουν ὠραία ψυχή...

ΠΑΥΛΟΣ. Μερικὲς πέτρες, ναι! τὸ παραδέχομαι. Ἐκεῖνες ἔξαρνα ποῦ βαστοῦν τὸν Παρθενῶνα.... Μὰ ὄχι πάλι ὑπερβολὲς μητέρα μου.

ΜΑΡΙΑ. Αἴ! παιδί μου! Ἐχεις δίκην. Ἐσύ δὲν ξέρεις τί θὰ πῆ νοσταλγία τῆς πατρίδας σου; τῆς γῆς ὅπου γεννήθηκες, ὅπου μεγάλωσες, ὅπου ὠνευρεύθηκες τὴν πρώτην τῆς ζωῆς σου χαρὰν, ὅπου ἐπόνεσες, ὅπου ἐπρωτοκάλαψες. Δὲ ξέρεις τί θὰ πῆ δίψα ν' ἀκούσης νὰ μιλοῦν τῇ γλῶσσά σου, νὰ αἰσθάνονται ὅπως αἰσθάνεσαι καὶ σύ, νὰ ζοῦν μὲ τὰ δικὰ σου τὰ ἰδανικά, νὰ πονοῦν μὲζὴ σου γιὰ ἓνα κοινὸ πόνο! Δὲν ξέρεις τί θὰ πῆ ἐξορία εἰκοσι πέντε χρόνων, ἀπὸ τὸ σπιτί σου, ὅσο φτωχικὸ κ' ἂν ἦταν, ἀπὸ τοὺς δικούς σου, ὅπου τοὺς ἔχασες ἓνα ἓνα, χωρὶς ἐλπίδα νὰ τοὺς ξαναῖδῃς...

ΠΑΥΛΟΣ. (δακρύζει) Μανούλα μου, καλή μου μανούλα!

ΜΑΡΙΑ. (περισσότερο συγκινημένη)

Ναι! Κι' ὁ τελευταῖος ἄνθρωπος ὅπου μιλεῖ ἐτὸ δρόμο, μοῦ φαίνεται ὅσαν νὰ σκορπίζῃ ἀρμονίες μουσικῆς τριγύρω μου! (κτυπᾷ ἢ θύρα).

ΠΑΥΛΟΣ. Ἐμπρός.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ (εἰσέρχεται).

ΜΑΡΙΑ. Ὠρίστε, κύριε... (τοῦ δίδει κᾶθισμα).

(Δημοσιογράφος τείνων πρὸς αὐτὴν τὸ ἐπισκεπτήριόν του).

ΜΑΡΙΑ. Περιττόν, κύριε! Ὅλοι σας ἔχετε γράψῃ τόσο ὠραία πράγματα γιὰ τὸν Παῦλό μου, ὥστε νὰ μὴν εἴσθε ξένοι γιὰ μᾶς. Μᾶς συνδέει ἡ ἐκτίμησις, ἡ εὐγνωμοσύνη.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ. Ἡμεῖς, κυρία, ἔχομεν λόγους νὰ εὐγνωμονοῦμεν τὸν υἱὸν σας, γιὰτὶ μᾶς ἔκαμε νὰ αἰσθανθῶμεν τόσο μεγάλως συγκινήσεις.

ΠΑΥΛΟΣ. Ἡ εὐγνωμοσύνη εἶναι βαρὺ πᾶγμα, ὅταν δὲν μοιράζεται τοῦλάχιστον μ' ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀρχικῶς ἀφείλεται. Λοιπὸν, κύριε, ἀρκετὰ ἔχουν γραφῆ γιὰ τὸν Παῦλο Μέρτη. Ὁ πρωταθλητής, ὁ πραγματικὸς Ὀλυμπιονίκης εἶνε ἡ κ. Μέρτη, ἡ μητέρα μου! Καὶ ἀκριβῶς τῇ στιγμῇ ποῦ ἦλθετε ἐδῶ, τῆς μετεβίβαζα τὰ βραβεῖά μου...

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ. (ιδιαιτέρως) Πρώτης τάξεως δημοσιογραφικὴ ἐπιτυχία! (Πρὸς τὸν Παῦλον) Εὐχαριστῶ κύριε, γιὰτὶ μοῦ παρέχετε τὴν εὐκαιρίαν νὰ δώσω εἰς τὰς Ἑλληνίδας μᾶς μίαν ὠραίαν εἰκόνα μητέρας καὶ ἓνα ἔξοχον παρδειγμα.

ΜΑΡΙΑ. Παῦλε, παιδί μου. Κύριε, τὰς πικρακλῶ. Μὴν τὸν ἀκούετε.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ. Τὴν φωτογραφία τῆς κυρίας. "Ω!

πρέπει, χωρίς άλλο να δημοσιεύσωμεν τήν εικόνα σας . . .

ΜΑΡΙΑ. Δέν έχω φωτογραφίαν . . .

ΠΑΥΛΟΣ. Σταθήτε. Έχω γώ. Πάω να σας τήν φέρω άμέσως.

ΜΑΡΙΑ (τρέχει πίσω του). Παύλε, παιδί μου. Σε παρακαλώ (έπιστρέφει πρὸς τὸν δημοσιογράφον) Κύριε, σας παρακαλώ, περιορισθήτε εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν Ὀλυμπιονίκην. Μὴ ἀνακκτόνυτε τῆς γυναίκες μετ' τῆς πλακίστρης. Δέν εἶναι ἀκόμη καιρός, ἐδῶ, τουλάχιστον. Μὴ ξεχνάτε πῶς οἱ ἀρχαῖοι ἀπηγόρευαν καὶ τὴν ἔσοδον ἀκόμη τοῦ Σταδίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ. Πῶς τὸ εὔρετε τὸ Σταδίου, Κυρία; ποῖα ὑπῆρξεν ἡ πρώτη σας ἐντύπωση, ὅταν τὸ εἶδατε.

ΜΑΡΙΑ. Μιὰ λευκὴ ὀπτασία κάτω ἀπὸ ἕνα γαλανὸ ὄνειρο. Μιὰ μεγάλη κολυμπήθρα ἐμορφίας ποῦ οἱ καιροὶ ἐφύλαξαν τόσους αἰῶνες, γιὰ νὰ βαπτισθῇ σήμερον μέσκα εἰς τὸ ἄγιον φῶς τῆς ἡ Ἑλληνικῆ φυλῆ. Μιὰ μαρμαρωμένη, ἀθάνατη ἀγκάλη, ποῦ ἡ Ἑλλάδα μας, ἡ μητέρα ἡ μεγάλη τοῦ παλαιοῦ κλοῦ καιροῦ ἐφύλαξεν εἰς τὰ κατὰβρα τῆς γῆς, γιὰ ν' ἀγκυλιάσῃ σήμερον τὰ νέα τὰ παιδιὰ τῆς, δυναμωμένα καὶ γερά καὶ νὰ τὰ στεφανώσῃ ἡρωας . . .

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ. Θυμησθεῖς ιδέαν, (σημειώνει εἰς τὸ καρνέ του.)

ΠΑΥΛΟΣ (έρχεται μετ' μιὰ φωτογραφία στὸ χέρι)

ΜΑΡΙΑ Παύλε, παιδί μου, σὲ παρακαλῶ . . .

ΠΑΥΛΟΣ. Ἐλάτε. Κύριε, ἐδῶ ἡ μετριοφροσύνη τῆς μητέρας θὰ μᾶς ἐμποδίσῃ νὰ τὰ ποῦμε. Ἄν θέλετε νὰ περάσετε εἰς τὸ δωμάτιον μου.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ (ὑποκλινόμενος). Χαίρετε, Κυρία. Καὶ σας εὐχαριστῶ.

ΜΑΡΙΑ (συνοδεύει αὐτὸν μέχρι τῆς θύρας). Σας παρακαλῶ. Κύριε, μὴ πιστεῦετε εἰς ὅσα θὰ σας πῇ τὸ κακὸ αὐτὸ παιδί. (Ἐπιτρέψτε κτυπᾷ)

ΜΑΡΙΑ. Ἄλλος. Θεέ μου! εἶμαι ἀφηνισμένη ἀπὸ τὰς συγκινήσεις. . . μπρός.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ (εἰσέρχεται). Κυρία, ἕνας κύριος ζητεῖ νὰ τὸν δεχθῆτε. Λέγει ὅτι ἦναι ἀπόλυτος καὶ ἐπείγουσα ἀνάγκη νὰ τὸν δεχθῆτε ἔχει ἔλθει τόσες φορές.

ΜΑΡΙΑ Ὅθ εἶναι πάλι κανεὶς δημοσιογράφος; χωρίς ἄλλο. Ὁ ἕνας πάει καὶ ὁ ἄλλος ἔρχεται. Ἄς ἔλθῃ. (Ὁ ὑπηρετῆς ἐξέρχεται) οἱ καμμένοι γράφουν μετ' τόση καρδιά γιὰ τὸν Παυλὸ μου. (κτυπᾷ ἡ πόρτα).

ΚΩΣΤΑΣ (εἰσέρχεται μετ' γκριζὰ γένεια, καὶ μετ' gris costume).

ΜΑΡΙΑ (τὸν βλέπει). Ὁ κύριος! Ἄ! Θεέ μου.

ΚΩΣΤΑΣ Κώστας Μεμιδώρ.

ΜΑΡΙΑ. (κλονίζεται καὶ ρίπτεται εἰς ἕνα κάθισμα).

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐγὼ Μαρία. Ἐνας μεγάλος ἔνοχος κ' ἕνας μεγάλος δυστυχῆς.

ΜΑΡΙΑ Δυστυχῆς!

ΚΩΣΤΑΣ. Πολύ, Μαρία. Ἐνας νεκαγὸς τῆς ζωῆς, ποῦ ἔζησε τῆς ὀκτώ αὐτῆς ἡμέρας τῶν ἀγῶνων ὡς κολασμένος. Ποῦ μέσκα κ' εἰς τὴν λευκὴ τοῦ Σταδίου λάμψη, στήν ἐσορῆ τῆς ὠμορφῆς νεότητος, στή δόξα τὴν ὑπέραμπε τοῦ

ἀθλητισμοῦ, ἐννοίωσεν ὅλη τὴν ἀθλιότητά τῆς ἰδικῆς του τῆς ζωῆς, ὅλο τὸ πόνον καὶ τὴν ἀπόγνωσι μιᾶς εὐτυχίας ὅπου αὐτὸς κατέστρεψε μετ' τὰ ἴδια του τὰ χέρια.

ΜΑΡΙΑ. Ἀλλὰ ποῖός σου εἶπε;

ΚΩΣΤΑΣ. Ἡ καρδιά μου, Μαρία, ἡ καρδιά μου, ὅπου μέσκα στὰ βῆθη τῆς ἐφύλαξεν πάντα ἕνα μικρὸ κ' ἄγνὸ κ' ὠραῖο μέρος, κ' ἔκρυψεν κ' εἰς ὅ,τι ἀπὸ τὴν ἀνάμνησίν σου μοῦ ἔμεινε καλὸ κ' εὐγενικό. Ναι μέσκα στή ζωὴ μου, τὴν ψεύτικη, τὴν κτηνώδη τῶν εἰκοσι αὐτῶν χρόνων, ἡ μόνες στιγμῆς ἀληθινῆς χαρῆς ποῦ αἰσθάνθηκα, ἦσαν ἐκεῖνες ποῦ μοῦ θύμιζαν τὴν περσμένη μιᾶς εὐτυχίας. Τὰ γραμματάκια τοῦ παιδιοῦ μου, ποῦ ἔρχονταν τακτικὰ μιὰ φορά τὸ χρόνο, γιὰ νὰ μοῦ ποῦν, Μαρία, πῶς μιὰ μεγάλη καρδιά, μιὰ μητέρα ὑπέροχη ἐπάλαμι ἐκεῖ κάτω κ' ἐνικοῦσε. Ἡ φωτογραφίαι ποῦ μοῦ στέλνες τοῦ παιδιοῦ αὐτοῦ, ποῦ ἦταν τὸ παιδί μου, Μαρία, καὶ ποῦ θὰ τὸ ξεχνοῦσα ἀκαρδὸς ὅπως εἶμουν, ἂν ἐσὺ δὲν ἐφρόντιζες νὰ μοῦ τὸ θυμίζης καὶ νὰ μετ' κἀνης νὰ τὰ γαπῶ. Ὅλα αὐτὰ ὕψωσάν μέσκα στήν ψυχὴν μου ἕνα θρόνον ξεχωριστό, καμωμένο ἀπὸ ἀχτίνες φωτεινῆς κ' ἀπὸ τρυφερότητα κ' ἀπὸ στοργὴ πατέρα, ποῦ μέσκα εἰς τὴν τρέλλα τῆς ζωῆς τῆς ψεύτικης καὶ μέσκα ἑστῶν φρικτῶν ὀργίων τὴν κούρασι καὶ τὴν ἐξάντλησι καὶ τὴν ἀηδία μοῦ διδεδόσαν πάντα τὴν ἐλπίδα μιᾶς ζωῆς ποῦ θάμοιαζεν ἀνάστασι, μιᾶς ἐλπίδας.

ΜΑΡΙΑ. Ποῦ ἔσθυσε μετ' τὸ σκάνδαλον τὸ φοβερὸ ἐκεῖνο. Ὡς τότε τὸ παιδί μου ἤξερεν ὅτι εἶχε ἕνα πατέρα δυστυχῆ. Μὰ ἀπὸ τότε ποῦ τὸ φρικτὸ τὸ σκάνδαλον ἔσθυσε καὶ τὸ δικό μου τ' ὄνειρο ἐκεῖνο μιᾶς νέας καὶ εὐτυχισμένης χαρᾶς, ἀπὸ τότε ποῦ κ' ἐδικές μου ἡ ἐλπίδες χάθηκαν, τὸ παιδί μου ἔμαθε πῶς δὲν εἶχε πειὰ πατέρα.

ΚΩΣΤΑΣ (σκύφεται ὡς ἔνοχος). Ναι! ἦταν φρικτὸ! Εἶχε γίνε πειὰ τὸ κτήνος, τὸ ἀκράτητο, ποῦ πίνει καὶ πιᾶζει καὶ πλαστογραφῆ, ὅπου δὲ στικματᾷ μπροστὰ σε καμμιά ἀτιμία, ποῦ βλέπει γύρω του κ' ἐμπρός του καὶ πίσω του μιὰ ἄβυσσος, ἕνα σκοτάδι μιὰ κόλασι (κλαίει) Ὡ Μαρία, γιὰτὶ νὰ φύγῃς καὶ νὰ μ' ἀφήσης μόνο; Ἐσὺθὰ μ' ἔσωζες, ἂν ἔμεινες;

ΜΑΡΙΑ. Ἐφυγα γιὰ νὰ σώσω τὸ παιδί μου. Γιὰ νὰ μὴ γίνω κ' ἐγὼ σὰν τῆς γυναίκες ποῦ γύρω σου. Τὸ φέμα γεννᾷ τὸ φέμα κ' ἡ ἀτιμία τὸν ψυχικὸ θάνατον. Κ' ἐγὼ ἤθελα νὰ σώσω τὴν ψυχὴ μου καὶ τὴν ἔσωσα. Ἐγὼ μέσκα στὸ πένθος καὶ στὰ δάκρυα ποῦ ἔζησα εἰκοσι χρόνια τώρα, ἐφύλαξα μιᾶς ὠμορφῆς κ' ἀμόλυπτης κ' ἀγνῆς καρδίας μητέρας, ὅπου λάμπει σὰν καθρέπτης ὑπέραμπερος, ποῦ βλέπει τὸ παιδί μου μέσκα, χωρίς νὰ κοκκινίζει καὶ χωρίς νὰ πονῇ. Τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ χαίρωνται, νὰ γελοῦν, ὅσο παιδιὰ ἦναι ἀκόμη. Δέν πρέπει νὰ μαυρίζῃ τὴν ὠραία τους ψυχὴ τῆς συμφορᾶς ὁ πόνος. Δέν πρέπει οὔτε τῆς μάνας, οὔτε τοῦ πατέρα ἡ ντροπῆ ἐκεῖνα νὰ πληγόνῃ.

ΚΩΣΤΑΣ. Τὸ εἶχα καταλάβῃ, πῶς ἀπὸ τότε πειὰ, ὕστερ' ἀπὸ τὸ φοβερὸ τὸ σκάνδαλον δὲν εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ λέγωμι πατέρα. Καὶ γι' αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἡμέρα κείνη τὴν ἀτυχῆ, οὔτε σὲ σένα, οὔτε σὲ κείνο ἔγραψα. Ἐμάθαινε μόνο ἀργὰ καὶ ποῦ τι γίνεσθε ἀπὸ ἕνα φίλο μου ποῦ μένει στήν Ἀμερική. Ἐξαφνὰ ὀλίγες μέρες πρὶν ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας ἔλαβῃ ἕνα τηλε-

γράφημα ποῦ μοῦ λέγε πῶς ὁ γυιὸς μου ἀνεχώρησε μετ' τοὺς ἀθλητὰς γιὰ ποῦ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας.

ΜΑΡΙΑ. Ποῖος; Ὁ κ. Δέρβου ἴσως..

ΚΥΛΛΑΣ. Ἴσως. Τελευταίως εἶχα πηλὸ βρεθῆ νὰ ζῶ, ὅπως ἐζοῦσα καὶ ὅπως ζοῦν οἱ ἄνθρωποι, ποῦ βλέπουν κλεισμένη μπροστὰ τους κάθε πόρτα καὶ κάθε δρόμον σωτηρίας. Παντοῦ ἀπόπου κ' ἂν ἐπέρασεν ἀφῆκα πίσω μου ἐρείπινα. Παντοῦ ὅπου τὸ πόδι μου ἐπάτησε, εἶχαν φυτρώσει ἀγκάθια φαρμακερά, ποῦ πλήγωναν καὶ μένα καὶ ὅλους τοὺς δικούς μου.

Ὅταν ἡ εἰδησις ἐκεῖνη ἐφθασε, μοῦ φαίνεται σὰν νὰ ἐγίνονταν γύρω μου φῶς. Μιὰ τελευταία ἐλπίδι ζωῆς καλῆς, ζωῆς ὡσὰν ἐκεῖνη ποῦ ζήσαμε μαζὴ τῆς πρώτης μέρας τοῦ γάμου μας, μοῦ φάνηκε σὰν νὰ φωτοβολοῦτε στήν ψυχὴ μου Δέν ἔχασα καιρό. Ἐφυγα ἀμέσως. Κ' ἔφθασα ἐδῶ τὴν πρώτην μέρα τῶν ἀγῶνων. Κ' ἀμέσως χωρίς στιγμή ν' ἀφήσω, ἔτρεξα στὸ Σταδίου.

Ὡ Μαρία! ὅ,τι κ' ἂν πῶ, τίποτα δὲ μπορεῖ νὰ συγκριθῇ μετ' ὅσα ὑπέφερα τῆς δέκα αὐτῆς ἡμέρας. Τὸν Παυλο, τὸ παιδί μου, τὸ ἀνεγνώρισεν εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτην τῆ στιγμῆ ποῦ ἐπικρουτήθηκε στὸ στήθος, μῶλον τὸ ψεύτικο ὄνομα, ποῦ πῆρατε, εἰκοσι χρόνια τώρα. Κ' ὅμως δὲν ἐτόλμησα δῶδεκα ἡμέρες τώρα, αὐτὸ τὸ βλέμμα του νὰ ἀντικρύσω οὔτε ὡς ξένος ἀγνωστος τῆς τύχης, τὸ χέρι του νὰ σφιχθῶ μόνο ἡ καρδιά μου ἡ νεκρὴ σὲ κάθε χαρὰ καὶ σὲ κάθε συγκίνησι ἐλαχταροῦσε, ἐφτεροῦ γίγνε, ἐμεγάλωνε, Μαρία, τόσο ποῦ μοῦ φά-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Ἡ ΠΡΑΣΙΝΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Εἰς κανένα ἄλλο μέρος ἡ ἐπαρχιακὴ ζωὴ δὲν φαίνεται τόσον ἡσυχος ὅσον εἰς τὴν «Πρασινὴν Τοποθεσίαν» τῆς Βιλεντίας. Μεγάλῃ πεδιάδι ἡ ὁποία ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος φθάνει ἐκεῖ ὅπου τελειοῦναι ἡ πόλις, ἀπὸ τὸ ἄλλο εἰς τὴν ἀκρὴν μιᾶς ἐκκλησίας τῆς ὁποίας ἡ πρόσοψις εἶνε ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος· δὲν εἶνε οὔτε κέντρον, οὔτε ἐξοχή. Εἰς τὸ μέσον περιτριγυρισμένη ἀπὸ καρχητικὰ δένδρα ὕψωνεται μιὰ κολῶνα ἀπὸ μπροῦντις ἡ ὅποια φέρει ἐπάνω μιὰ περσικὴ Νίκη ποῦ στεφανώνει ἀγνώστους ἡρωας καὶ θυμίζει ὅτι ἡ Βιλεντία εἶναι πόλις πολεμικῆ ἡ ὁποία κεῖται εἰς τὰ ἀβέβαια σύνορα.

Καὶ ὅμως εἰς τὴν μελαγχολικὴν αὐτὴν Πρασινὴν Τοποθεσίαν ὑπάρχει σειρά σπιτιῶν, εἰς τὰ ὅποια, ὅσον καὶ ἂν αὐτὸ φαίνεται παράδοξον, ὄντα ζωντανὰ ἀρέσκονται νὰ κατοικοῦν, διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλος λόγος νὰ τὴν ἔχουν ἐκλέξει διὰ κατοικίαν τους.

Εἰς τὸ παράθυρον ἐνός σπιτιοῦ κἀστει μίαν νέα, εἰκοσι χρόνων. δὲν τῆς λείπει διὰ νὰ εἶναι ὠραία, πρὸς λιγὰκι εὐτυχία καὶ ὑπερηφάνεια. Ἀλλὰ εἰς τὸ λεπτὸ πρόσωπόν τῆς τῆς ξυμῆς, εἰς τὸ ὄρατον σῶμά τῆς ὡς σκιά ἡ πολὺ βαρετὴ τῆς μελαγχολίας τὰ ἔσθυνε ὅλα. Εἰς τὸν μεγάλον δρόμον τῆς τύχης τὸ χαριτωμένο αὐτὸ πλάσμα δὲν εἶχε γεννηθῆ εἰς τὸ φωτισμένο μέρος. Ἐσυλλογίζονταν κρατόνιας ἕνα γράμμα στὸ χέρι τῆς καὶ κυττάζοντας τὸ ἄπειρον τὸ ὅποιον χρωμῶν μετ' τὸν πρωῖνον ἥλιον ἐξεταίνετο ἐμπρός τῆς. Ἐνα κτύπημα εἰς τὴν πόρτα ἔκαμε τὴν Ἀλίνην ν' ἀνατριχιάσῃ. Μετ' οἰκειότητα χωρίς νὰ περιμένει τὴν διαταγὴν τῆς ἡ ὑπηρετρία εἰσῆλθε εἰς τὸ δωμάτιον. Μετ' προσοχὴν ἰδιαίτεράν τὸ βλέμμα τῆς νέας ἐπέγχε ἀπὸ τὸ ἀνοικτὸν γράμμα ὅπου ἐκρατοῦσε, εἰς τὴν γυναίκα αὐτή. Τὰ τραχέα χαρακτηριστικά, ἡ χωριὰτικὴ φυσιογνωμία, τὸ καμένο ἀπὸ τὸν ἥλιον πρόσωπον, τὰ χοντρά μαῦρα μαλλιά, τὰ ὅποια ἄρχιζαν ν' ἀσπρίζουν, τὸ κοντὸ ἀνάστημα, τὰ κόκκινα καὶ σκασιμένα χέρια, ὅλα

ἦνε. . . πῶς νὰ σοῦ πῶ σὰν μετ' τὸν κόσμον ὅλο νὰ συμφιλώθηκε (συγκινητῆ, κλαίει)

Κάθε νίκη του, κάθε φορά ποῦ ἡ σημαία μας, ἐκεῖ μέσκα ποῦ τὴν τὸ Σταδίου μόνο τὴν ὠμορφὴ τῆς ἐκατόμβης φορά κάθε φοράν ποῦ ὑψώνονται εἰς τὸν ἴστό, καὶ τὸνομα τοῦ Παύλου μας ἀκούονταν μεγάλο, δοξασμένο, τίμιον, μέσκα σὲ ὅλη ἐκείνην τὴν ἀναβολή, μέσκα στὸν ἐθνουςισμὸ τὸν ἐξέκλω καὶ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὴν λαχτάρα καὶ τὴν ἀγία χαρά. . . Ὡ Μαρία! Μοῦ φαίνονταν πῶς κ' ἡδίκη μου ἡ ψυχὴ, ψηλὰ ἐκεῖ ἐμεγάλωνε καὶ ψήλωνε μετ' τὸ γαλάζιον σύμβολον μιᾶς ὑπερήφανῆς στιγμῆς, καὶ γίνονταν ἀγνή καὶ ὠμορφῆ καὶ νέα καὶ ἀναγεννημένη πάλι καὶ ξαναβαφτισμένη μέσκα εἰς τοῦ παιδιοῦ μου τὴν χαρὰ, τὴν νίκη καὶ τὸ θρίαμβον. . .

Καὶ γὰρ Μαρία κάθε κλαδί ἀγριελιῆς τῆς Ἄλτεως, κάθε στεφάνι ἀπ' αὐτὰ ἐδῶ, ποῦ στόλισμα καὶ καύχημα εἶ τὸ βωμὸ τῆς ἀγάπης σου καὶ τῆς στοργῆς σου καὶ τῆς δυναμωμένης εἰς τὸν πόνον καὶ τὴν συμφορὰ ψυχῆς σου, ἦταν γιὰ μένα σύμβολον τοῦ μεγαλείου τοῦ δικοῦ σου, ἀλλὰ καὶ τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς ντροπῆς μου.

ΜΑΡΙΑ. Ἐγὼ! Ἐκκαμ ὅ,τι θάκανε κάθε μάνα στή θέσι μου.

ΚΩΣΤΑΣ. Ὁχι, Μαρία, γιὰ δὲ μετ' μένα, τί μ' ἔκαμεν ἡ μάνα μου; Γιὰ δὲ τὴν συμφορὰ μου καὶ τὴν ἀδυναμία τῆς ψυχῆς μου καὶ τὴν ἐρημιά καὶ τὴν ἀπελπισία μου. . . Ἡ μάνα μου, ἡ ἀρχόντισσα, ὅπως ἔλεγε, ἡ ὠμορφῆ τῆς Πόλης, ποῦ μοῦ δῶκε τὴν ἀχρὴ ὠμορφίαι τῆς. . . καὶ τὴν ψυχὴ τῆς ῥάτσας τῆς τῆς ἐκφυλῆς, καὶ τὸ μυκλὸ τὸ χλακτωμένο εἰς τὰ φέματ' ἡ μάνα μου! Ἄς ὕψεται; Ἄς εἶν' κταρκαμένη!

αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ ἐλάμβανον διὰ τὴν Ἀλίνην, παράδοξον ἐκφρασιν.

Ἡ ὑπηρετρία εἶπε:

— Ἐστρώσατε τὸ κρεβάτι σας, δεσποινίς.

Καὶ ὁ τόνος τῆς ἐκπλήξεως, ἡ θερμὴ γλύκα τῆς φωνῆς ἐδιόρθων τὴν λυδαιότητα τοῦ τόνου καὶ τὴν ἀγνείαν τοῦ νὰ μιλή εἰς τρίτον πρόσωπον.

— Ἀλλὰ ναὶ Γερβές, γιὰτὶ ὄχι; τὸ στρόνον ἐπίσης καὶ στὸ σπῆτι μου.

— Δέν εἶνε τὸ ἴδιον. Ἐδῶ εἴσχετε εἰς τὸ δικὸ μας σπῆτι, εἰς τῆς θείας σας θέλω νὰ πῶ. Εἴσχετε προσκαλεσμένη διὰ ν' ἀναπαυθῆτε καὶ νὰ διαίασκεδάσετε. Πρέπει νὰ μ' ἀρίνετε νὰ ἐργάζομαι ἐγὼ, νὰ σας περιποιῶμαι.

Ἐνῶ ὁμιλοῦσε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Γερβές, ἐπηγαινοῦρητο μέσκα εἰς τὸ δωμάτιον προσπαθοῦσα νὰ εὔρη τίποτα σκονισμένο διὰ νὰ τὸ καθαρίσῃ ἡ ἀτακτοποίητον διὰ νὰ τὸ τακτοποιήσῃ. Ἀλλ' ἔξαφνὰ ἐσκέφθη τὴν τελευταίαν τῆς φράσιν.

Πρέπει νὰ μετ' συγχωρέσετε ὅπου σας εἶπα, «μᾶς» σὰν τὸ σπῆτι νὰ ἦτανε καὶ δικὸ μου, ἀλλ' εἶνε τόσος πολὺς καιρὸς ποῦ μένω μαζὴ μετ' τὴν ἀγαπητὴν κυρίαν. Καὶ αὐτὴ μοῦ δίνει τέτοιαις συνήθειαις νὰ εἶμαι πολὺ οἰκεία. Αὐτὸ δὲν πιστεύω νὰ σας κἀνη νὰ θυμόνεται; δεσποινίς Ἀλίνην.

Ἡ νέα κόρη ἐκίνησε τὸ κεφάλι.

Στὰ χαμένα προσπαθῶ, ἐπρόσθεσε ἡ ὑπηρετρία νὰ εὔρω δουλειὰ ἐδῶ μέσκα, τὰ ἔχετε ὅλα συγγίσει θυκαμάσια. Αὐριο θὰ προσπαθῆσω νὰ σηκωθῶ γρηγορότερα. Ἀλλὰ ἡ τουλίεττα τῆς Κυρίας μοῦ πέρνει πολὺν καιρὸν, δέν μπορεῖ ἡ δυστυχισμένη νὰ κάμῃ τίποτα μόνη τῆς

— Ἐγὼ ἔπερπε νὰ εἶμαι περισσότερον πρωῖνή, εἶπε ἡ Ἀλίνην, μετ' σοβαρότητα σχεδὸν λυπημένην. Μήπως δέν εἶναι τὸ καθῆκόν μου νὰ περιποιῶμαι τὴν παραλυτικὴν θείαν μου ὅσον καιρὸν εἶμαι κοντὰ τῆς; (ἀκολουθεῖ).

ΜΑΡΙΑ. (κλαίει). "Ω! μή! δυστυχισμένε! Τί εφταιξε κι' αυτή." Εγεινεν ότι την έκαμε ή πρόληψις ή ψεύτικη και τής σκλαβιάς τὰ σίδερα, και ή πκλιές ιδέες, και ή τύφλωσις του νοῦ, και του μωρου του κόσμου τὰ πκινέματτα....

ΚΩΣΤΑΣ. Και εσύ Μαρία—, μεγάλωσες ένα παιδί, 'σάν ήρωα, ένα θριαμβευτή τής πειρὸ καλῆς, τής πειρὸ ἀληθινῆς ζωῆς, ένα λεβέντη εὐτυχισμένο και γενναίο και σοφό. Και με τὰ δυό σου χέρια, εσύ ή γυναικα εσύ, ή μεγάλη τής ζωῆς νικητρια τὸ πλούτισες με κάθε πλούτο και με κάθε θησαυρό. Γιατί τὸ ξέρω! Τὸν έκανες και πλούσιο εσύ τὸν Παῦλο, εσύ με τὴ δουλειά σου, με τὴν τέχνη σου με τὰ χρυσά σου χέρια. Και εἴθε τώρα, εὐτυχισμένοι σεις οἱ δυο' αξια σὺ μητέρα του παιδιου σου και τὸ παιδί σου αξιο μιὰς τέτοιας μάνας! "Ω! Μαρία! Γιατί δὲν ἐλυπήθηκες κ' μένα, γιατί δὲν μ' ἀγαπούσες τόσο. Γιατί ή μητέρα νὰ σκοτώση τὴ γυναικα μέσα 'στὰ βάθη τής ωραίας σου ψυχῆς;

ΜΑΡΙΑ. Γιατί ήμουν νέα και εγώ, με ὄνειρα και με ψυχὴ περήφανα. Γιατί ήταν ή ἀγάπη μου ωραία τόσο που μόνο εις τὰ ὑψηλά ιδανικά και μόνο στην ἀλήθεια μέσα εῦρισκε τροφή. Γιατ' αἰσθανόμουν, καταλάβαινα πὼς ἂν δὲν εφευγα εὐθὺς σιγά, σιγά, θὰ σ' ἐπεριφρονοῦσα και μῖσος θὰ αἰσθανόμουν και ἀποστροφή για σένα. Κ' εφευγα, γιατί εγώ δὲν ἐγεννήθηκα για νὰ μισῶ ἐκείνους π' ἀγαποῦσα μιὰ φορά... Γιατί δὲν ήθελα τὸν ἄνδρα μου, τὸν πρώτο και τὸν τελευταίο ἔρωτά μου.

ΚΩΣΤΑΣ Μαρία μου, ὥστε μπορῶ ἀκόμη νὰ ἐλπίζω;
ΜΑΡΙΑ "Ω! θεέ μου! "Αν ἔλειπε ἀπὸ τὴ ζωὴ σου, ή συμφορὰ ἐκείνη! Μὰ τώρα ὁ Παῦλος εἶν' ἀνιλεῆς ἀμειλικτος εις κάθε ζήτημα τιμῆς... Και τὸ παιδί αὐτὸ ἂν μάθη πὼς εσύ εἶσαι πκτέρας του, θὰ μάθη ἀφευκτα κι' ὅλη τὴ ζωὴ σου. Και δὲ θέλω εγώ, δὲν πρέπει Κώστα, τὸ παιδί σου νὰ σὲ κρίνη και νὰ σὲ κατακρίνη.

ΚΩΣΤΑΣ. Δυστυχία μου....

ΜΑΡΙΑ. "Οχι. Δὲν πρέπει νὰ μάθη ὅ,τι ἔμαθα εγώ, και ὅ,τι ἐσυγχώρησα. Αὐτὸς εἶναι νέος, εὐτυχισμένος, ἀδοκιμαστος ἀπὸ τὴ ζωὴ και γι' αὐτὸ με χαρκατῆρα ἀλύγιστο.

ΚΩΣΤΑΣ. "Ὡστε κάθε πκρηγοριὰ και κάθε ἐλπίδα χάνεται για μένα.

ΜΑΡΙΑ. Θεέ μου. Δὲν εἰξεύρω τί νὰ πῶ! Τί νὰ κάμω. Γίνου γενναίος Κώστα για τὴν εὐτυχία του. Τὸ παιδί μας εἶναι ή αῦριον, εἶναι ή ἐλπίδα και ή χαρά. Και μεις εἴμεθα κεινοι που πέρασαν ἀπὸ ένα κκαὸ, σκοτεινό, σάπιο τής ζωῆς μονοπάτι, εἴμεθα ή χθὲς τὸ παρελθόν. Η ζωὴ ἐκεινου πλέει εις τὸ φῶς, ἐνῶ ή δική μας εἶναι βουτηγμένη εις ένα μαῦρο σκοτάδι. Δὲν πρέπει νὰ συνεφίση, νὰ σκοτινιαση τὴν εὐτυχία του παιδιου μας τὸ ἰδικὸ μας ψυχικὸ νναῖο... Οἱ δεσμοί, Κώστα, που ἐνώνουν τὰ παιδιὰ με τὸν πατέρα και τὴν μάνα πρέπει νὰ εἶνε πλεγμένοι με ὠραία και μυρωμένα λουλουδιὰ... Εἴτε μὴ γίνονται ἀλυσίδες καταδικων που πληγόνουν και πονοῦν και πικραίνουν ὅλη τους τὴ ζωὴ.

ΚΩΣΤΑΣ. "Εχεις δικιο, Μαρία. Πρέπει νὰ φύγω δὲν ἔχω θέσιν ἐδῶ χωρὶς νὰ καταστρέψω τὴν εὐτυχία του. Κολα-

σμένοι 'σάν και μένα δὲν ἔχουν θέσι εις τὸν Παράδεισο. Εἶμαι καταδικασμένοι.. (Τρέχει ἔξαλλος πρὸς τὴν θύρα. Η Μαρία σηκώνεται, κάνει ένα ἀπληπισμένο κίνημα, του δίδει τὸ χέρι... Εκείνος γυρίζει τὸ ἀρπάζει, τής τὸ φιλεῖ 'σάν τρελλὸς και τρέχει.... Ὁ Παῦλος μπαίνει ἐν τῷ μεταξύ 'στὴ πόρτα, ὁ Κώστας ὀρμα τὸν ἀγκαλιάζει, τὸν φιλεῖ και φεύγει... (του δίδει τὸ χέρι). Σὲ συγχάριω παιδί μου. Ἐτίμησες τὴν πατρίδα . . .

Η Μαρία τρέχει ὡς για νὰ τὸν φωνάξη. Ἐνῶ ὁ Παῦλος ρωτᾷ: Παιὸς εἶν' αὐτὸς μητέρα, που μ' ἔσφιξε με τόσο πάθος στην ἀγκάλη του;

ΜΑΡΙΑ. (κρατοῦσα ένα λυγμόν). Ἐνας ἐνθουσιώδης θυμαστής σου Παῦλε, και ἕνας δυστυχῆς που εἶχε κ' ἔχασε ένα παιδί 'σάν κ' ἐσένα.

ΑΥΛΛΙΑ

Μὴν κάμνετε χρῆσιν δια τὴν **κόμην** σας και τὴν τῶν τέκνων σας ἢ μόνον του γνησιου **ΠΕΤΡΕΛΛΙΟΥ ΠΑΝΗ** ἀντισηπτικου και ἀναγεννητικου, Πωλεῖται εις ἅπαντα τὰ Φαρμακεία, μυροπωλεία κ.τ.λ. Ἀποθήκη **F. Vibert, Lyon** (Γαλλία).

ΚΥΡΙΑΙ

Η καλλονὴ δὲν ἐπανακτᾶται' συνεπῶς δέον νὰ γνωρίζετε νὰ διατηρῆτε ἐκεينو, ὅπερ ἔχετε. Πρὸς τοῦτο μὴ ἀλοίφετε οὔτε τὸ πρόσωπον, οὔτε τὰς χεῖράς σας παρὰ μόνον με τὴν γνησίαν **CREME SIMON** τῶν Παρισίων, ἀνακλυφθεῖσαν τῷ 1960. Αἱ λοιπαὶ κρέμαι οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ μὴ ἀπομιμήσεις του ὑγιεινου τούτου προϊόντος, ὅπερ δὲν περιέχει λιπαράς οὐσίας. Νὰ τὸ μεταχειρίζεσθε με λευκὸν ὑγρὸν πανίνου και νὰ τὸ ἀλοίφετε ἐλαφρῶς. Ζητεῖται τὴν **μάγκν Figaro**.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΠΟΣΙΜΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΜΜΑΔΟΣ

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 300,000 ΔΡΑΧΜΩΝ
Κυριώτερος μέτοχος ή Έθνηκή Τράπεζα τής Ελλάδος

ΥΔΑΤΑ

ΑΝΩΡΟΥ (Πηγή Σαφίης) τὸ καλλίτερον ἐπιτραπέζιον, ἀνώτερον του Ἑβριάν και Βισού.
ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ. (Ἀποκλειστική παραχώρησις ὅλων τῶν πηγῶν), κατὰ τῆς φαρμάσειος, λιθάσειος, ἄρβριτσιου, ὡσόν τῶν νεφρικῶν ὀργάνων
ΚΥΛΛΗΝΗΣ (Ἀποκλειστική παραχώρησις) κατὰ τῶν παθήσεων τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, ἀσθματος, κατάρτησιος, ἀρτηρῶν, μητρίων και παθήσεων κλπ.
ΟΣΣΗΣ (ΥΔΑΤΕΖΙ) (Ἀποκλειστική παραχώρησις. Μοναδική πηγή εις τὸν κόσμον κατὰ τὴν γνώμην του Γάλλου Ἀκαδημαϊκου Ρομπέρτου ἀλλοκακῶν, τονιστικῶν, κατὰ τῆς ἀκαμίας, χλωρώσειος, ἀνδρικής ἐκθεληνσειος κτλ. Ὁς ἐπιτραπέζιον, ὑπεραντικόν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ— Ἀριθμὸς 14